

#8 OTCOM I BRATOM SÚČASNE, 2. ČASŤ

Program METANOIA, 9. časť, úvaha na triworkshop po 17. lekciu

www.inky.sk

verzia 23. 9. 2019

... alebo o prvom umení, ktorému sa, oslobodení Kristom, ideme učiť.

BOŽIE SLOVO:

(Lk 19,12-17 SSV)

Čítanie zo sv. evanjelia podľa Lukáša: *Istý človek vznešeného pôvodu odchádzal do ďalekej krajiny prevziať kráľovstvo a potom sa mal vrátiť.* ¹³ *Zavolať si svojich desiatich sluhov, dal im desať min a povedal im: "Obchodujte, kým sa nevrátim!"* ¹⁵ *Keď sa po prevzatí kráľovstva vrátil, dal si zavolať sluhov, ktorým dal peniaze, aby zistil, koľko kto získal.* ¹⁶ *Prišiel prvý a vravel: "Pane, tvoja mína získala desať min."* ¹⁷ *On mu povedal: "Správne, dobrý sluha; pretože si bol verný v maličkosti, maj moc nad desiatimi mestami. Počuli sme Božie slovo!*

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 390, 482, 483)

Sme pozvaní byť bohmi v Bohu. Preto sa od Boha učíme byť bohmi v Bohu (Ef 5,1). Učíme sa žiť v Rodine Cirkvi medzi sebou a spoločne s Bohom trojičné vzťahy Boha, pretože toto je podstata Cirkvi, ktorá je „jednotou Otca a Syna a Ducha Svätého zhromaždený ľud“ (KKC 810) i samého Neba (KKC 1024). Učíme sa byť bohmi, byť ako Boh aj voči iným okolo nás (škola, zamestnanie, ulica, susedia, mesto,...) – čiže mať voči svetu a ľuďom rovnaké postoje ako Boh, rovnaké túžby, rovnakú starostlivosť, rovnaké milosrdenstvo, rovnakú lásku, usilovať vo svete a pre svet o to isté, o čo usiluje Boh, túžiť po tom istom, byť skutočnými *spolustvoriteľmi Stvoriteľa* (porov. KKC 307).

Oboje môžeme zhrnúť do jedného: *Naučiť sa byť iným ľuďom otcom (matkou) po vzore Boha, ktorý je Otcem i Matkou (Iz 49,15) všetkých ľudí.* „Kto je ako Pán, náš Boh, čo tróni na výsostiach, a predsa dbá o všetko nepatrné na nebi i na zemi?“ (Ž 113,5-6), hovorí žalm. Boh je Otcem všetkého, čo je. O všetko dbá. Všetko priťahuje k sebe, ako svedčí Písmo, že si zaumienil „zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi“ (Ef 1,10).

Byť synom (dcérou) Boha znamená stať sa rovnakým. Osvojiť si tento Otcov postoj. Nielen ho hrať navonok – ako keď sa malé dievčatká a chlapčekovia hrajú na rodičov, ale v skutočnosti nimi nie sú, len navonok čosi z toho napodobňujú. Skutočne pohliadnuť na ľudí naokolo ako otec, ako matka, s rovnakou starostlivosťou i zodpovednosťou, s pozornosťou, láskou a záväzkom. Ako Pavol, ktorý píše Galaťanom: „*Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím*“ (Gal 4,19), ako Ján, ktorý kresťanov v liste tiež oslovuje oným dojmemne nežným: „*Deti moje*“ (1 Jn 2,1) – po vzore Krista, ktorý rovnako oslovoval svojich učeníkov (Jn 13,33) a bol im po všetkých stránkach ako otec a svojmu Otcovi v Nebi vydáva ako Jeho Syn počet slovami: „*Ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal. Ochránil som ich a nikto z nich sa nestratil, iba syn zatratenia, ...*“ (Jn 17,12).

Bez predchádzajúcich krokov na tejto našej ceste by sme to nedokázali:

- Bez ÚBOHOSTI by sme boli v pokušení povyšovať sa nad iných, považovať sa za lepších a zbožnejších a svätejších a dokonalejších od nich. Úbohosť nás od toho oslobodila. Ktosi raz povedal, že toto bol dôvod, prečo Ježiš za prvého pápeža vybral Petra a nie napríklad svojho obľúbenca, hlbokého a inteligentného Jána: Pretože Peter mal skúsenosť pádu, zrady a zlyhania. Aj nás postoj a vedomie svojej hriechnosti a úbohosti uschopňuje k postoj, ktorý vyjadril sv. Augustín slovami: „*Pre vás som biskupom, s vami som kresťanom... hriešnik spolu s vami.*“ Otec nás poslal, aby sme im a pre nich boli otcami – ale nie preto, že sme lepší či svätejší. Nie sme ani lepší ani väčší. Pre nich sme otcami – ale s nimi sme hriešnici, rovnakí bedári, rovnako úbohí, o nič lepší ani väčší, zdieľajúci s nimi ich hriech aj ich úbohosť. Cítíme s nimi spolupatričnosť.

- Bez APATHEIE by sme takisto boli v pokušení využiť ich či svoje postavenie a funkciu nie ako službu, ale na vzrast svojej veľkosti a moci a možno dokonca na obohatenie sa „a pre mrzký zisk“ (Tit 1,11), alebo by sme očakávali odmenu aspoň v podobe uznania, poďakovania či aspoň v podobe výsledkov, z ktorých by sme sa mohli potešiť. Apatheia nás od tohto oslobodzujú – a my sme pripravení slúžiť a starať sa tak, ako Boh: zadarmo, bez očakávania nejakej odmeny, dokonca za cenu obety.

- Bez BESTAROSTNOSTI by sme stále podliehali strachu – keď nič iné, stále by sme sa obzerali a báli by sme sa, čo si o nás iní pomyslia a ako na nás budú pozerat' a či sa nám nebudú smiať alebo nás mať za bláznov alebo za fanatikov, keď sa budeme otvorene hlásiť ku Kristovi. Ale aj toto je už preč.

- Nakoniec bez UVOLNENOSTI by sme sa nedokázali vo všetkom a úplne spoľahnúť len a jedine na Boha, nedokázali by sme s ľahkým srdcom závisieť len od Neho v onom Pavlovskom „*mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný*“ (2 Kor 12,10). Stále by sem zratúvali svoje sily a svoje prostriedky a svoje možnosti a potom by sme iba bezmocne rozhodili rukami s tým, že čo už len my, malí, mladí, slabí a krehkí ľudkovia môžeme? Ale uvoľnenosť nás oslobodila aj z týchto pút a naučila závisieť iba od Boha a od Jeho Moci.

Sme teda konečne pripravení stať sa synmi (dcérami) svojho Otca – a teda otcami ľudí na obraz Otca všetkých, jediného a opravdivého *Všeoťca*, nášho Otca v Nebi. To je naša prvá veľká úloha, prvé veľké umenie, ktorému sa od Krista, dokonalého obrazu Otca, aj my teraz učíme.

UVAŽOVANIE:

Boh ma stvoril, vykúpil a povolal, aby som bol jeho synom (dcérou). Mojou prvou a v praxi jedinou povinnosťou voči Bohu, môjmu Otcovi, je teda naučiť sa byť Jeho dokonalým synom (dcérou) – a teda sa Mu dokonale, úplne a vo všetkom pripodobniť: „*buďte dokonali, ako je dokonalý váš nebeský Otec*“ (Mt 5,48), prikazuje Ježiš a inde znovu hovorí: „*Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec*“ (Lk 6,36) v hebrejskom význame tohto slova, ktoré znamená nielen súcitiť, ale aj vernosť, stálosť – byť druhému oporou, aj keď si to nezaslúži, pretože „*ak milujete tých, ktorí vás milujú, akú odmenu môžete čakať? Vari to nerobia aj mýtnici?*“ (Mt 5,46). Ak to nežijem a neusilujem o to, ako by som mohol byť dobrým kresťanom?

Pozhovárajte sa: ako sa dá tento postoj v praxi žiť a uplatniť v doma? Vo farnosti? V škole či v zamestnaní? Skúste nájsť konkrétne príklady, ako by sa takýto život navonok prejavoval, akými skutkami a postojmi!

Je Vaše myslenie po predchádzajúcich týždňoch zmenené už natoľko, že Vám takýto postoj, život a konanie pripadá normálny a tešíte sa naň? Ako na tom ste?

A ak nám to pripadá ťažké, neprirodzené, umelé, náročné – *nie tým spôsobom, ktorý sa naši otcovia a mami niekedy posťažovali na to, aké je to rodičovstvo ťažké, ale pritom im ani na rozum neprišlo, že by mohli rodičmi aj nebyť, samozrejme a prirodzene sa za nich považovali a boli nimi* – ak nám teda pripadá ťažké a neprirodzené vôbec tak uvažovať a považovať sa za takéhoto boha na obraz Boha uprostred sveta – potom sme sa ešte neobrátili a ešte stále myslíme po starom. Potom je dobrým nápadom ešte raz sa vrátiť k #1 a ešte raz prejsť cestu zmeny myslenia, *metanoie*, ktorú nám predchádzajúce katechézy vyznačovali.

ÚLOHA:

Zvážte, čo konkrétne počas tohto týždňa urobíte pre to, aby ste si vnútorne osvojili tento *otcovský* pohľad na ľudí, na svet – ale i na seba ako synov a dcéry Boha, ktorých Otec poveril, aby boli v istom zmysle Jeho sprítomnením vo svete okolo Vás!